

Ingmarie Ahlberg
Miljö och teknik
Telefon: 08-508 264 54
ingmarie.ahlberg@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-03-13

Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholm stad 2015. Remiss

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande.

Krister Schultz

Eva Olsson

Sammanfattning

Exploateringskontoret stödjer miljöförvaltningens slutsats att det både är rimligt och möjligt att reducera koldioxidutsläppen till 3,0 ton per invånare och år till 2015. Staden har en viktig roll i detta arbete. Att verka för nya lösningar och tillämpa ny teknik i Stockholm stärker också det svenska miljöteknikföretagandet på den internationella marknaden.

Stadens egna förvaltningar och bolag har inventerat möjliga åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser inom den egna verksamheten. Rapporten saknar tydlig återkoppling från detta arbete. För arbetet inom stadens egna verksamheter bör därför nästa steg inkludera tydligare återkoppling av åtgärdsförslagen till respektive verksamhet till exempel genom prioritering av åtgärder samt samordning mellan förvaltningar och bolag.

För staden som helhet så pekar miljöförvaltningen på att det främst är arbetet med att minska utsläppen från transportsektorn samt att minska elanvändningen som behöver intensifieras. Därför föreslås ett antal åtgärds paket inom dessa områden

varav två bland annat riktar sig till exploateringskontorets verksamhet. Det ena åtgärds paketet avser minskade utsläpp från arbetsmaskiner genom stadens nya upphandlingskrav på arbetsmaskiner. Denna åtgärd vidtas redan idag och innebär för kontorets del inga ytterligare insatser. Det andra åtgärds paketet omfattar förslag till krav på energieffektivitetsåtgärder i nybyggnation där kontoret arbetar vidare med strategi för energieffektiviseringsåtgärder i nybyggnation.

Bakgrund / Remissen

Remissen

Miljöförvaltningen har haft i uppdrag av miljö- och hälsoskyddsnämnden att undersöka vad som skulle krävas för att reducera koldioxidutsläppen inom stadens gränser till 3,5 respektive 3,0 ton per invånare och år till år 2015. Vid sitt sammanträde i december 2007 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att föreslå kommunfullmäktige godkänna miljöförvaltningens avrapportering av uppdraget samt då bl a anta målet för växthusgasutsläpp år 2015 till 3,0 ton per invånare och år.

Rapporten med miljöförvaltningens redovisning har remitterats till ett 30-tal nämnder och bolagsstyrelser för yttrande senast den 19 mars 2008. Rapporten, ”Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015” finns på www.stockholm.se/vaxthuseffekten.

Bakgrund

Stockholm har gynnsamma förutsättningar hålla koldioxidutsläppen på en förhållandevis låg nivå. Många människor bor och verkar på en begränsad yta inom vilken man kan utnyttja stordriftsfördelar i form av bl a biobränslebaserad fjärrvärme och kraftproduktion samt energieffektiv kollektivtrafik. Sedan 1996 har staden arbetat aktivt och målstyrt för att minska utsläppen av växthusgaser och genomfört två handlingsprogram mot växthusgaser (1995-2000 samt 2000-2005). Staden har härigenom blivit ett föredöme när gäller att minska utsläppen av växthusgaser på lokal nivå. År 2005 låg utsläppen av växthusgaser i Stockholm på cirka 4,0 ton koldioxidekvivalenter per person och år. Utsläppen i landet motsvarar ca 6 ton medan utsläppen i USA uppgår till ca 20 ton. Inom Europeiska gemenskapen ligger utsläppen på ca 11 ton i genomsnitt. Nivån 1,5 ton anses vara den utsläppsgräns som krävs globalt sett om klimatförändringarna inte ska bli oöverblickbara.

Minskade utsläpp av koldioxid kan också ha ekonomiska effekter. Stadens Energicentrum har efter en översiktlig kartläggning gjort bedömningen att

elanvändningen med relativt enkla investeringar och åtgärder kan minskas med 10-15 procent vilket kan ställas mot stadens årliga elnota om 2-3 miljarder kronor.

Med dessa motiv som bakgrund har miljöförvaltningen haft uppdraget att utreda vilka ytterligare åtgärder staden kan vidta för att minska sina utsläpp av växthusgaser, framför allt koldioxid. Förvaltningar, bolag och styrelser har därför fått i uppdrag att undersöka möjligheterna att minska utsläppen av växthusgaser inom de egna verksamheterna. Med utgångspunkt från de redovisningar som bolag och förvaltningar tagit fram har miljöförvaltningen bedömt potentialen att minska utsläppen av växthusgaser inom stadens egna verksamheter. Störst energieffektiviseringar och därmed störst potential till minskade utsläpp av växthusgaser bedömdes finnas inom bolag och förvaltningar som äger och förvaltar fastigheter.

Analys och konsekvenser / Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret stödjer utgångspunkterna för uppdraget. Målsättningen att åstadkomma minskade utsläpp av CO₂e är central och viktig och staden har en viktig roll i detta arbete. Staden har hittills varit framgångsrik i sitt arbete med att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser. Kontoret anser att miljöförvaltningens rapport på ett bra sätt visar att det är möjligt och rimligt att klara målet om 3 ton CO₂e/invånare till år 2015.

Sammanställningen i rapporten är uppdelad på dels åtgärder som staden kan vidta inom den egna verksamheten samt åtgärder som staden kan verka för genom sin verksamhet.

När det gäller den egna verksamheten så har Exploateringskontoret liten besparingspotential eftersom kontoret hyr sina lokaler samt utnyttjar Tekniska nämndhusets bilpool. Kontorets förslag till åtgärder begränsades därför till bl.a. att uppdatera resepolicy, belysningsåtgärder samt kontorsapparater. Rent generellt framgår det inte av miljöförvaltningens rapport vilka åtgärder inom respektive förvaltningen eller bolag som bedöms som mer angelägna än andra att genomföra och vilka som förväntas bli genomförda. Kontoret anser att ett nästa steg bör inkludera en tydligare återkoppling av åtgärdsförslagen till respektive verksamhet och då gärna med förslag till arbetsordning för sådana åtgärder där samordning verksamheter emellan bedöms som rationell (gemensamma resepolicy/-rutiner, belysningsåtgärder, kontorsapparater mm).

För staden som helhet så pekar miljöförvaltningen på att det främst är arbetet med att minska utsläppen från transportsektorn samt att minska elanvändningen som

behöver intensifieras. Rapporten innehåller i denna del två åtgärds paket som bland annat riktar sig till exploateringskontorets verksamhet. Det ena åtgärds paketet avser minskade utsläpp från arbetsmaskiner genom stadens nya upphandlingskrav på arbetsmaskiner. Denna åtgärd vidtas redan idag och innebär för kontorets del inga ytterligare insatser. Det andra åtgärds paketet avser krav på energieffektiva hus vid nybyggnation. Miljöförvaltningen pekar här på möjligheten att ställa krav på energieffektivitet i markanvisningsavtal samt att staden genom bidrag, information och uppföljning av genomförda åtgärder kan påverka byggherrarna till energieffektiviseringsåtgärder. Kontoret kan konstatera att dessa åtgärder är möjliga och att kontoret arbetar vidare med strategi för detta arbete.

Stadens målsättning om ett fossilbränslefritt Stockholm år 2050 och framtidsbilderna i Vision 2030 motiverar till mer systemmässiga analyser, t ex vad gäller utveckling av framtida och klimatanpassade transportsystem liksom klimatrelaterade strategier för stadsbyggandet rent generellt. Stadens översiktsplanering, med en tänkt bortre långtidshorisont runt år 2050, utgör en ändamålsenlig plattform för sådana framtidsskisser.

Slut